

WORLD CHILDREN CONFERENCE

October 23-25, 2020
Ankara, Turkey

Proceedings Book

Editors

Prof. Dr. Filiz MERİÇLİ
Atabek MOVLYANOV

ISBN 978-625-7279-11-6

WORLD CHILDREN CONFERENCE

October 23-25, 2020 / Ankara, Turkey

Proceedings Book

EDITORS

Prof. Dr. Filiz MERİÇLİ
Atabek MOVLYANOV

by

IKSAD PUBLISHING HOUSE®

←—————→
All rights of this book belong IKSAD Publishing House
Authors are responsible both ethically and juridically
IKSAD Publications – 2020©
Issued: 30.10.2020

ISBN: 978-625-7279-11-6

CONGRESS ID

CONGRESS TITLE
WORLD CHILDREN CONFERENCE

DATE and PLACE
October 23-25, 2020 / Ankara, Turkey

ORGANIZATION
IKSAD
IKSAD PUBLISHING HOUSE

CONFERENCE CHAIR
Dr. Charu Dureja
Assistant Professor (Law) Rayat College of Law, Railmajra, Ropar

ORGANIZING COMMITTEE
Prof. Dr. Mustafa TALAS, *Niğde Ömer Halisdemir University*
Dr. Almaz AHMETOV, *Azerbaijan Medical University*
Dr. Prachi V. Motiyani, *Gujarat University School of Law*
Dr. Hüseyin ERİŞ, *Harran University*
Dr. Havva MEHTIEVA, *Moscow Health Institute*
Dr. Charu DUREJA, *Rayat College of Law, Panjab University*
Elvan CAFAROV, *Azerbaijan State Pedagogy University*

NUMBER of ACCEPTED PAPERS-92
NUMBER of REJECTED PAPERS-18

PARTICIPANTS COUNTRY
Turkey, India, Azerbaijan, Russia, Pakistan, Turkish Republic of Northern Cyprus,

SCIENTIFIC ADVISORY COMMITTEE

- ✚ Prof. Dr. Aliye ÖZENOĞLU- Üsküdar University
- ✚ Prof. Dr. Akbar VALADBİGİ-Elmi Korbordi University
- ✚ Prof. Dr. Filiz MERİÇLİ-Near East University & Özay Günsel Children's University
- ✚ Prof. Dr. Mustafa TALAS, Niğde Ömer Halisdemir University
- ✚ Prof. Dr. Necati DEMİR, Gazi University
- ✚ Prof. Dr. Nergüz BULUT SERİN-European University of Lefke
- ✚ Prof. Dr. Ramazan GAFARLI, Azerbaijan National Academy of Science
- ✚ Prof. Dr. Roopali Sharma, Amity University of India
- ✚ Assoc. Prof. Aybuke CEYHUN SEZGİN- Ankara Hacı Bayram Veli University
- ✚ Assoc. Prof. Barbara Dell'Abate Çelebi-İstanbul University
- ✚ Assoc. Prof. Sehrana KASIMI-Azerbaijan National Academy of Science
- ✚ Assoc. Prof. Ümran TÜRKYILMAZ- Ankara Hacı Bayram Veli University
- ✚ Dr. Charu DUREJA, Rayat College of Law, Panjab University
- ✚ Dr. Damezhan SADYKOVA- Kazak State Pedagogy University
- ✚ Dr. Fatma BAŞAR – Kütahya Sağlık Bilimleri University
- ✚ Dr. Habib HAMURCU- Erciyes University
- ✚ Dr. Yüksel DEMİREL-Başkent University
- ✚ Dr. Prachi V. Motiyani, Gujarat University School of Law
- ✚ Dr. Mine BEKAR- Sivas Cumhuriyet University
- ✚ Dr. Gulshen Akif kizi MEHERREMOVA - Azerbaijan University of Languages
- ✚ Dr. Aygun Akif kizi MEHERREMOVA - Baku State University
- ✚ Dr. Nevim TÜZÜN - Author
- ✚ Dr. Oğuz GÖKSU-Gaziantep University
- ✚ Dr. Vasfiye BAYRAM DEĞER-Mardin Artuklu University
- ✚ Dr. WU Yicheng-Minzu University
- ✚ Ms. Spriha Mukherjee, Amity University

INTERNATIONAL WORLD CHILDREN CONFERENCE

October 23-25,2020/ Ankara,Turkey

Conference Program

Zoom Meetings ID: 878 3394 7504
Zoom Meetings PASSWORD: 102020

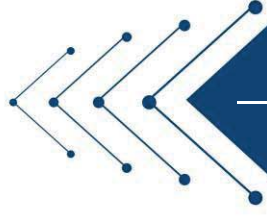
IMPORTANT, PLEASE READ CAREFULLY

- To be able to make a meeting online, login via <https://zoom.us/join> site, enter ID instead of “Meeting ID or Personal Link Name” and solidify the session.
- The Zoom application is free and no need to create an account.
- The Zoom application can be used without registration.
- The application works on tablets, phones and PCs.
- Speakers must be connected to the session **10 minutes before** the presentation time.
- All congress participants can connect live and listen to all sessions.
- During the session, your camera should be turned on at least %70 of session period
- Moderator is responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.

TECHNICAL INFORMATION

- Make sure your computer has a microphone and is working.
- You should be able to use screen sharing feature in Zoom.
- Attendance certificates will be sent to you as pdf at the end of the congress.
- Moderator is responsible for the presentation and scientific discussion (question-answer) section of the session.
- Before you login to Zoom please indicate your name surname and hall number,

exp. H-2, Memduha Candan GÜNGÖR

24.10.2020

Turkey's Time: 11⁰⁰ - 13⁰⁰

SESSION-1

HALL-1

MODERATOR: Prof. Dr. Hakan AYDIN

Asst. Prof. Dr. Metin EKEN	Erciyes University	ÇOCUK İSTİSMARININ ÖNLENMESİNDE OKUL YÖNETİCİLERİNİN İLETİŞİMSSEL YAKLAŞIMLARI: SINIF ÖĞRETMENLERİ VE REHBER ÖĞRETMENLERİN BAKIŞ AÇILARI ÜZERİNE BİR İNCELEME
Prof. Dr. Hakan AYDIN Asst. Prof. Dr. Metin EKEN	Erciyes University	ÇOCUK DİJİTAL OKURYAZARLIĞININ GELİŞİMİNDE ALTERNATİF ÖĞRENME ARAÇLARI
Prof. Dr. Filiz MERİÇLİ Duygu KAPTANOĞLU COŞKUN Çağla AKARSEL	Özay Günsel Çocuk University Near East University	ÇOCUKLARIN OKUL DIŞI ZAMANLARININ DEĞERLENDİRİLMESİNDE ÇOCUK ÜNİVERSİTESİ UYGULAMALARINA BİR ÖRNEK
Dr. Aamna Saleem Khan Irshad Ullah	Science Publishing Group Education Department Government of Khyber Pakhtunkhwa	HOW TO KEEP BALANCE IN EDUCATING CHILDREN WHILE NOT EFFECTING THEIR CHILDHOOD
Asst. Prof. Dr. Cafer ÇARKIT	Gaziantep University	ÇOCUKLARDA ELEŞTİREL DÜŞÜNME BECERİSİNİN GELİŞTİRİLMESİNİN ÖNEMİ
Duygu YALMAN POLATLAR Eylem BAYRAM TUNCAY	Fatih Sultan Mehmet Vakıf University İstanbul Kültür University	PANDEMİ SÜRECİNDE OKUL ÖNCESİ ÖĞRETMENLERİNİN MESLEĞE DAİR GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ
Poonam Pant Dilshad Zarine Madhav Sharma Shradhanjali Patra	Himachal Pradesh University	INCLUSIVE EDUCATION DURING COVID-19 IN INDIA
Asst. Prof. Dr. Hasan KURNAZ	Gaziantep University	ELEŞTİREL DÜŞÜNME BECERİSİ AÇISINDAN ÇITIR ÇITIR FELSEFE DİZİSİ
Çağla AKARSEL Prof. Dr. Filiz MERİÇLİ	Özay Günsel Çocuk University Near East University	IMPORTANCE OF COGNITIVE GROUP PSYCHOTHERAPY ACTIVITIES IN CHILDREN UNIVERSITIES FOR 12-15 AGE GROUP CHILDREN
Ilyasov Museyib Ibrahim	Azerbaijan State of Pedagogical University	AN ENVIRONMENT AND A CHILD

Zoom Meetings ID:
878 3394 7504
PASSWORD:
102020

ÇOCUK İSTİSMARININ ÖNLENMESİNDE OKUL YÖNETİCİLERİNİN İLETİŞİMSEL YAKLAŞIMLARI: SINIF ÖĞRETMENLERİ VE REHBER ÖĞRETMENLERİN BAKIŞ AÇILARI ÜZERİNE BİR İNCELEME

COMMUNICATIVE APPROACHES OF SCHOOL ADMINISTRATORS IN THE PREVENTION OF CHILD ABUSE: AN INVESTIGATION ON THE PERSPECTIVES OF PRIMARY SCHOOL AND COUNSELOR TEACHERS

Dr. Öğr. Üyesi Metin EKEN

Erciyes Üniversitesi, İletişim Fakültesi, Gazetecilik Bölümü, Kayseri, Türkiye, Orcid: 0000-0002-8564-5902

ÖZET

Türkiye Ulusal Ajansı tarafından yürütülmekte olan Erasmus+ Programı Okul Eğitimi Stratejik Ortaklıklar eylemi kapsamında finanse edilen ProChild kısa adıyla “Çocuk İstismarını Tespit ve Önlemeye Yönelik Öğretmen Yeterliliklerinin Güçlendirilmesi” Projesi kapsamında hazırlanan bu çalışma; çocuk istismarının önlenmesi sürecinde okul yöneticilerinin iletişimsel yaklaşımlarını, okul topluluğunun en önemli unsurlarından sınıf öğretmenleri ve rehber öğretmenlerin bakış açıları çerçevesinde ele almayı amaçlamaktadır. Okul, çocukların aile dışında en yoğun vakit geçirdikleri ortamlar arasındadır. Bu sebeple gerek öğretmenler gerekse okul yönetimleri, çocuk istismarıyla mücadele sürecinde önemli ve hassas bir role sahiptir. Önleyici eğitim ve iletişim yaklaşımlarının sergilenmesi, raporlama ve adli bildirimde proaktif iletişim yaklaşımların geliştirilmesi, istismarla karşılaşmış öğrencilere yönelik destek ve izleme iletişimi süreçlerinin işletilmesi literatürde karşılaşılan sorumluluklardan birkaçıdır. Tüm bu sorumlulukların yerine getirilmesi ise okul topluluğu üyelerinin uyum ve koordinasyonu ile mümkün olabilmektedir. Çalışmada nitel araştırma yaklaşımlarından “fenomenolojik çalışma” yöntemi kullanılmış, çalışma grubu Kayseri ilinde görev yapan ve öğretmenlik deneyimleri sürecinde istismar vakalarıyla karşılaşan 4 sınıf öğretmeni ve 4 rehberlik öğretmeninden oluşturulmuştur. Araştırma verileri yarı-yapılandırılmış sorular içeren derinlemesine mülakatlar aracılığıyla elde edilmiştir. Çalışmanın bulguları ana hatlarıyla 4 başlık altında sunulmaktadır. (1) Tespit ve yaklaşım iletişimi, (2) raporlama ve bildirim iletişimi, (3) destek ve izleme iletişimi (4) önleyici iletişim.

Anahtar Kelimeler: Çocuk İstismarı, okul yöneticileri, iletişimsel yaklaşım, ProChild

ABSTRACT

This study carried out by Turkey's National Agency and funded within the Erasmus+ Program School Education Strategic Partnerships action and short named as ‘ProChild’ within the scope of "Strengthening Teacher Competencies for Child Abuse Detection and Prevention;" aims to discuss the communicative approaches of school administrators in the process of preventing child abuse within the framework of the perspectives of primary school and counsellor teachers, one of the most important elements of the school community. School is among the places where children spend most of their time outside the family. For this reason, both teachers and school administrations have an important and sensitive role in the process of combating child abuse. Displaying preventive education and communication approaches, developing proactive communication approaches in reporting, and operating support and monitoring communication processes for students who have experienced abuse are some of the responsibilities detected in the literature. Fulfillment of all these responsibilities is possible with the harmony and coordination of the school community members. The "phenomenological research" method, one of the qualitative research approaches, was used in the study, and the research group was composed of 4 primary school teachers and 4 counselor teachers working in Kayseri who encountered abuse cases during their teaching experience. Research data were obtained through

in-depth interviews with semi-structured questions. The findings of the study are outlined under 4 headings. (1) Detection and approach communication, (2) judiciary reporting communication, (3) support and monitoring communication (4) preventive communication.

Keywords: Child Abuse, school administrators, communicative approach, ProChild

WORLD CHILDREN CONFERENCE

October 23-25, 2020
Ankara, Turkey

04.10.2020

REF: INVITATION FOR A CONFERENCE

Dear: **Dr. Metin EKEN**

Herewith, the international scientific committee is happy to inform you that the peer-reviewed draft papers entitled “**ÇOCUK İSTİSMARININ ÖNLENMESİNDE OKUL YÖNETİCİLERİNİN İLETİŞİMSSEL YAKLAŞIMLARI: SINIF ÖĞRETMENLERİ VE REHBER ÖĞRETMENLERİN BAKIŞ AÇILARI ÜZERİNE BİR İNCELEME**” have been accepted for oral presentation as well as inclusion in the conference proceedings of the **WORLD CHILDREN CONFERENCE** to be held in Ankara, Turkey during October 23-25, 2020.

We are looking forward to hearing from you.

With Warmest Regards

SONALI MALHOTRA

Honorary Head

Reference: <https://www.worldchildrenconference.org/>

PROCHILD

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

Çocuk istismarının önlenmesinde okul yöneticilerinin iletişimsel yaklaşımları: Sınıf öğretmenleri ve rehber öğretmenlerin bakış açıları üzerine bir inceleme

Communicative approaches of school administrators in the prevention of child abuse:
An investigation on the perspectives of primary school and counselor teachers

---

Dr. Öğr. Üyesi Metin EKEN
Erciyes University
Faculty of Communication
metineken@erciyes.edu.tr

PROCHILD

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

Çalışmanın Konusu (Subject of the Study)

- ✓ Türkiye Ulusal Ajansı tarafından yürütülmekte olan Erasmus+ Programı, Okul Eğitimi Stratejik Ortaklıklar eylemi kapsamında finanse edilen ProChild kısa adıyla “Çocuk İstismarını Tespit ve Önlemeye Yönelik Öğretmen Yeterliliklerinin Güçlendirilmesi” Projesi kapsamında hazırlanan bu çalışma; çocuk istismarının önlenmesi sürecinde okul yöneticilerinin iletişimsel yaklaşımlarını, okul topluluğunun en önemli unsurlarından sınıf öğretmenleri ve rehber öğretmenlerin bakış açıları çerçevesinde ele almayı amaçlamaktadır.
- ✓ This study carried out by Turkish National Agency and funded within the Erasmus+ Program School Education Strategic Partnerships action and short named as ‘ProChild’ within the scope of "Strengthening Teacher Competencies for Child Abuse Detection and Prevention;" aims to discuss the communicative approaches of school administrators in the process of preventing child abuse within the framework of the perspectives of primary school and counsellor teachers, one of the most important elements of the school community.

PROCHILD

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

Çalışmanın Konusu (Subject of the Study)

- ✓ Okul, çocukların aile dışında en yoğun vakit geçirdikleri ortamlar arasındadır. Bu sebeple gerek öğretmenler gerekse okul yönetimleri, çocuk istismarıyla mücadele sürecinde önemli ve hassas bir role sahiptir. School is among the places where children spend most of their time outside the family. For this reason, both teachers and school administrations have an important and sensitive role in the process of combating child abuse.
- ✓ Önleyici eğitim ve iletişim yaklaşımlarının sergilenmesi, raporlama ve adli bildirimde proaktif iletişim yaklaşımların geliştirilmesi, istismarla karşılaşmış öğrencilere yönelik destek ve izleme iletişimi süreçlerinin işletilmesi literatürde karşılaşılan sorumluluklardan birkaçıdır. Displaying preventive education and communication approaches, developing proactive communication approaches in reporting, and operating support and monitoring communication processes for students who have experienced abuse are some of the responsibilities detected in the literature.

PROCHILD

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

Çalışmanın Konusu (Subject of the Study)

- ✓ Tüm bu sorumlulukların yerine getirilmesi ise okul topluluğu üyelerinin (öğrenci, ebeveynler, öğretmenler, rehber öğretmenler ve okul yönetimi) uyum ve koordinasyonu ile mümkün olabilmektedir. Fulfillment of all these responsibilities is possible with the harmony and coordination of the school community members.
- ✓ Bu sebeple okul yöneticilerinin iletişimsel yaklaşımları ve koordinasyon süreçleri, sınıf öğretmenleri ve rehber öğretmenlerin bakış açılarıyla ele alınacaktır. For this reason this study aims to discuss the communicative approaches of school administrators in the process of preventing child abuse from the perspectives of primary school teachers and counsellor teachers.

PROCHILD

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

Çalışmanın Yöntemi (Methodology)

- ✓ Çalışmada nitel araştırma yaklaşımlarından “fenomenolojik çalışma” yöntemi kullanılmış, çalışma grubu Kayseri ilinde görev yapan ve öğretmenlik deneyimleri sürecinde istismar vakalarıyla karşılaşan 4 sınıf öğretmeni ve 4 rehberlik öğretmeninden oluşturulmuştur. (The "phenomenological research" method, one of the qualitative research approaches, was used in the study, and the research group was composed of 4 primary school teachers and 4 counselor teachers working in Kayseri who encountered abuse cases during their teaching experience.)
- ✓ Araştırma verileri yarı-yapılandırılmış sorular içeren derinlemesine mülakatlar aracılığıyla elde edilmiştir. Çalışmanın bulguları ana hatlarıyla 4 başlık altında sunulacaktır: (1) Tespit ve yaklaşım iletişimi, (2) raporlama ve bildirim iletişimi, (3) destek ve izleme iletişimi (4) önleyici iletişim. (Research data were obtained through in-depth interviews with semi-structured questions. The findings of the study are outlined under 4 headings. (1) Detection and approach communication, (2) judiciary reporting communication, (3) support and monitoring communication (4) preventive communication.)

PROCHILD

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

Dört Aşamada İletişimsel Yaklaşımın Temel Çerçevesi Framework of the Communicative Approach in Four Stages

---

- ✓ Çalışmada, araştırmanın temel amaçları çerçevesinde ve ele alınan fenomene (iletişimsel yaklaşım) ilişkin olarak katılımcıların neyi nasıl deneyim ettiklerinin sistematik olarak somutlaştırılması amacıyla 4 aşamalı bir yaklaşım benimsenmiştir. Bu yaklaşımlar aynı zamanda katılımcılara sorulan sorulara temel oluşturmuştur. (In the study, a 4-step approach was adopted in order to systematically concretize what and how the participants experienced in relation to the phenomenon (communicative approach) addressed within the framework of the main objectives of the research. These approaches also formed the basis for the questions asked to the participants.)

PROCHILD

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

Dört Aşamada İletişimsel Yaklaşımın Temel Çerçevesi Framework of the Communicative Approach in Four Stages

1. Aşama: Çocuk İstismarı, Türleri ve Kategorik Kavrayış Kriterlerinin Belirlenmesi

Stage 1: Determination of Child Abuse, Its Types and Categorical Understanding Criteria

Çocuk istismarı; “18 yaş altındaki çocukların sorumluluk, güven ya da güç ilişkisi bağlamında karşı karşıya kaldıkları; sağlık, gelişim, haysiyet gibi yaşamsal değerlere fiili ya da potansiyel zarar verebilecek her türden fiziksel ve duygusal kötü muamele, cinsel istismar, ihmal ve kayıtsızlık ile diğer istismar biçimlerini içerir” (WHO, 2016). Bu tanımdan hareketle çalışmada çocuk istismarı; fiziksel istismar, duygusal (psikolojik) istismar, cinsel istismar ve ihmal olmak üzere 4 temel biçimde ele alınmıştır.

İstismar Türleri ve Kategorik Kavrayış Kriterleri			
Fiziksel İstismar	Duygusal İstismar	Cinsel İstismar	İhmal
İstismar Kaynağı, Temel Biçimler, Temel Göstergeler (Fiziksel, Psikolojik, Bilişsel/Gelişimsel/Akademik)			

PROCHILD

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

Dört Aşamada İletişimsel Yaklaşımın Temel Çerçevesi Framework of the Communicative Approach in Four Stages

2. Aşama: Çocuk İstismarına İletişimsel Yaklaşım Aşamalarının Belirlenmesi **Stage 2: Determining the Stages of the Communicative Approach to Child Abuse**

İstismar türlerinin somutlaştırılması; her bir istismar türüne dair olası kaynakların, temel biçimlerin ve göstergelerin ifade edilmesi, iletişimsel yeterlilik çerçevesinin belirlenmesi için önemli bir basamak olmakla birlikte bu çerçevenin somutlaştırılması yeni sınırlayıcı yaklaşımları gerekli kılmaktadır. Bu bağlamda çalışmada istismar vakalarına yönelik öğretmen ve aile merkezli rehberlerden hareketle (Şahin vd., 2008; Tower, 1992) iletişimsel yaklaşımı somutlaştıracak dört aşama belirlenmiştir.

Çocuk İstismarına İletişimsel Yaklaşımda Dört Aşama			
1. Tespit ve Yaklaşım İletişimi İstismar vakasının tespiti ve okul rehberlik seviyesi ve okul yönetimi ile uygun yaklaşımı sergileme	2. Raporlama, Bildirim İletişimi Sürecin raporlanması ve ilgili yasalar çerçevesinde adli bildirimin yapılması	3. Destek ve İzleme İletişimi Vaka tespiti ve raporlama süreci sonrasında iletişimsel destek ve izleme süreçleri	4. Önleyici İletişim Önleyici iletişimsel yaklaşımla vaka olasılıklarını azaltma

PROCHILD

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

Dört Aşamada İletişimsel Yaklaşımın Temel Çerçevesi Framework of the Communicative Approach in Four Stages

3. Aşama: Etkili İletişimin Temel İlkelerinin Belirlenmesi **Stage 3: Determining the Basic Principles of Effective Communication**

İstismar vakalarına yaklaşımın iletişimsel perspektiften ele alınması ayrıca iletişimin etkililiğini de göz önünde bulundurmayı gerekli kılmaktadır. Elbette etkili iletişimin temel doğruları olmakla birlikte özel iletişim durumları, farklı ve ayrıntılı kurallar gerektirmektedir (Sezer, 2017, s. 36). Bu çerçevede genelde etkili iletişimin özelde ise çocuk istismarına yönelik etkili iletişimin temel ilkeleri Yüksel-Şahin'in (2016, ss. 53-55) kapsamlı yaklaşımından hareketle aşağıdaki şekilde kurgulanmıştır;

Etkili İletişimsel Yaklaşımın Temel İlkeleri	
1. Saygı	6. Ben Dili Kullanma
2. Empatik Yaklaşım	7. Tam ve Tek Mesaj Yollama
3. Etkin Dinleme	8. Güvengen Davranma
4. Somut Konuşma	9. Saygı Temelli Saydamlık
5. Uygun Bir Biçimde Kendini Açma	10. Sözel Sözel Olmayan Davranış Uyumu

PROCHILD

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

Dört Aşamada İletişimsel Yaklaşımın Temel Çerçevesi Framework of the Communicative Approach in Four Stages

---

4. Aşama: İletişimsel İlkelerin Somut Davranışsal Karşılıklarının Belirlenmesi **Stage 4: Determining Concrete Behavioral Correspondence of Communicative Principles**

Bu noktada iletişimsel yeterlilik çerçevesinin somutlaştırılması için bir diğer gereklilik de söz konusu ilkelerin, çocuk istismarına iletişimsel yaklaşımın her bir aşamasındaki davranışsal karşılıklarının neler olabileceğini ortaya koymaktır. Böylelikle hem öğretmenlerle yapılan görüşmelerde kullanılacak soru formunun zemini oluşturulmuş hem de elde edilen görüşme verilerinin değerlendirilmesi sürecinde işlevsel bir rehberle erişilmiştir. Dört aşamada iletişimsel yaklaşımın davranışsal karşılıklarını belirlemek amacıyla, genel iletişim becerilerine ve öğretmen iletişim becerilerine yönelik ölçeklerden (Buluş vd., 2017; Korkut Owen & Bugay, 2014; Yıldız vd., 2018) ve öğretmen aile ve diğer ilgililerin çocuk istismarıyla mücadele süreçlerinde yararlanabilecekleri rehberlerden (Şahin vd., 2008; Tower, 1992; Unicef, 2015) faydalanılmıştır.

PROCHILD

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

Bulgular, Tartışma ve Sonuç Findings, Discussion and Results

Çocuk İstismarına Yönelik Algı ve Okuldaki Tecrübe

Özellikle sınıf öğretmenlerinin çocuk istismarının kapsamına ilişkin görüşleri çerçevesinde daha çok cinsel ve fiziksel istismarın ön plana çıktığı, özellikle ihmal ve duygusal istismar türlerinin daha geri planda kaldığı görülmektedir. Rehber öğretmenler ise bu konuda daha bilinçli olduğu görülmektedir.

Bu durum öğretmenlerin, olası duygusal istismar ve ihmal vakalarının tespit ve önlenmesine yönelik tüm iletişimsel süreçlerde bilgi eksikliğinin getireceği dezavantajları yaşayabileceğini göstermektedir.

PROCHILD

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

Bulgular, Tartışma ve Sonuç Findings, Discussion and Results

Çocuk İstismarına Yönelik Algı ve Okuldaki Tecrübe

Görüşmelerde ortaya çıkan önemli bir tema istismara uğramış bir çocukla karşılaşıldığında neler yapıldığı ile ilgilidir. Bu kapsamda mülakat sırasında öğretmenlere, sıklıkla ön plana çıkardıkları cinsel ve fiziksel istismar dışında duygusal ve ekonomik istismar ile ihmal gibi vakalarla karşılaşp karşılaşmadıkları, karşılaştıkları takdirde nasıl bir yol izledikleri sorulmuştur.

Özellikle cinsel istismar gibi vakalarda öğretmenlerin büyük bir çoğunluğu vakit kaybetmeden rehberlik servisi öğretmeni ve okul yönetimiyle irtibat kurduklarını belirtmişlerdir. Okul yönetimiyle irtibat kurmalarının temel bir sebebi olarak da konunun daha çok rehberlik servisi ve okul yönetiminin sorumluluğunda olması gerektiğine vurgu yapmışlardır.

PROCHILD

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

Bulgular, Tartışma ve Sonuç Findings, Discussion and Results

Tespit ve Yaklaşım İletişimi

Öğretmenlerin, çocuk istismarıyla mücadele sürecinde etkili iletişimin rolüne ilişkin görüşleri özellikle fikir düzeyinde olumlu bir görünüm arz etmektedir. Bu çerçevede etkili iletişimin temel unsurlarından güven, empatik yaklaşım, saygı ve etkin dinleme en çok vurgu yapılan alt temalar arasında yer almaktadır.

Ancak bu ideal yaklaşımları her zaman gerçekleştiremediklerini ifade etmektedirler. Öğrencilerle yeterli bir iletişim kurmalarının önündeki engellere vurgu yapan öğretmenler, okul idarelerinin zaman zaman iletişim engellerinden biri haline geldiğine dikkat çekmektedir.

Buna göre öğretmenlerin bir kısmı okul idaresinin özellikle müfredatın yetiştirilmesi ve öğrencilerin sınavlara hazırlanması konusundaki beklentileri sebebiyle serbest zaman etkinliklerini yeterince gerçekleştiremediklerini ve serbest zaman derslerini diğer derslere ve alternatif eğitim etkinliklerine (test vb.) ayırdıklarını ifade etmişlerdir.

PROCHILD

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

Bulgular, Tartışma ve Sonuç Findings, Discussion and Results

Raporlama-Bildirim İletişimi

Raporlama ve bildirim iletişimi, öğretmenin, rehberlik servisi ve okul idaresiyle işbirliği içerisinde ve yasal sorumlulukları çerçevesinde yürüttüğü etkileşim sürecine gönderme yapar.

Bu konuda hem sınıf öğretmenleri hem de rehber öğretmenler bir istismar vakası tespit ettiklerinde okul yönetimiyle mutlaka irtibat kurduklarını ifade etmişlerdir.

Bu durumda öğretmenler, zaman zaman okul idarelerinin olaya yönetsel bir perspektiften yaklaştıklarını ve okulun imaj ve itibarını ön plana alan kararlar alabildiklerini ifade etmişlerdir. Bu durumda panikle hareket etme, öğrenci ve veliyi paniğe sevk edecek şekilde endişeli tavırlar sergileme ve zaman zaman adli bildirim aşamasında karasızlıklar yaşama gibi iletişimsel problemler gözlemlediklerini ifade etmişlerdir.

PROCHILD

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

Bulgular, Tartışma ve Sonuç Findings, Discussion and Results

Destek ve İzleme İletişimi

Destek ve izleme iletişimi; rehberlik servisi ve okul yönetimiyle işbirliği içerisinde öğrenci takibinin yapılması, bireysel ihtiyaçlarını göz önünde bulunduran bir eğitim ve iletişim yaklaşımının geliştirilmesi, gizlilik ve mahremiyet kuralları çerçevesinde sürecin iyileştirilmesine gönderme yapar.

Özellikle cinsel ve fiziksel istismar gibi daha ciddi görülen vakalarla karşı karşıya kalındığında, özellikle okul yönetiminin de etkisiyle bir destek ve izleme programından ziyade çocuğun sınıfının ya da okulunun değiştirilmesi gibi bir kararın sıklıkla uygulandığı da görüşme verilerine yansıyan husustur.

PROCHILD

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

Bulgular, Tartışma ve Sonuç Findings, Discussion and Results

Destek ve İzleme İletişimi

Söz konusu verilere göre, bu karar vaka durumuna göre öğrenci yararına değerlendirilip uygulanabilse de en temelde bir sürece yayılan iyileştirme faaliyetinden ziyade sorunun bir an önce ortadan kaldırılmasına dönük yönetsel bir hamle olarak somutlaşmaktadır.

Özellikle okul idarelerinin bu kararı almak noktasında aceleci olduğu rehber öğretmenlerle gerçekleştirilen görüşmelerde gündeme getirilmiştir. Bu çerçevede zaman zaman okul idarelerinin meseleyi imaj ve itibar odaklı, yönetsel bir çerçevede ele almaları destek ve izleme sürecine yönelik iletişim engellerinden biri olarak değerlendirilebilir.

PROCHILD

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

Bulgular, Tartışma ve Sonuç Findings, Discussion and Results

Önleyici İletişim

Okul ortamlarında önleyici iletişim, olası istismar vakalarını, henüz ortaya çıkmadan engellemeye olanak sağlayacak iletişim ve eğitim yaklaşımının sergilenmesi olarak ifade edilebilir. Bu çerçevede öğretmenin; öğrenciler, ebeveynler, rehber öğretmenler ve okul yönetimiyle işbirliği içerisinde olması önem arz etmektedir.

Bu konuda özellikle sınıf öğretmenleri yetersizlik duygusu ve bilgi eksikliği hissettiklerini, önleyici iletişime yönelik gereklilikleri yalnızca müfredata bağlı kalarak gerçekleştirdiklerini ifade etmişlerdir.

Ayrıca öğretmenler önleyici iletişim konusundaki sorumluluğun rehber öğretmen ve okul idaresine ait olduğunu düşündükleri ifade edilmelidir. Öğretmenlere göre okul idareleri bu konularda son yıllara göre daha hassas bir yaklaşım sergilemekte ve gerçekleştirilmesi gereken eğitim ve iletişim yaklaşımlarına yönelik önerilerde bulunmaktadır. Ancak öğretmenlere göre bu da yönetsel kaygılarla ön plana çıkan bir yaklaşım olarak belirmektedir. İletişimin tonlaması bakımından da endişeye sevk eden bir üslubun takınıldığı ifade edilmektedir.

PROCHILD

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

Bulgular, Tartışma ve Sonuç Findings, Discussion and Results

Önleyici İletişim

Bu çerçevede rehber öğretmenler ise idare ile diğer öğretmenler arasında kaldıklarını hem idarenin hem de diğer öğretmenlerin bu çerçevede kendilerinden büyük beklentiler içinde olduklarını ve yer yer önleyici iletişim yaklaşımının geliştirilmesi konusunda tek sorumluluk sahibi olarak kendilerinin görüldüğünü ifade etmişlerdir.

PROCHILD

Co-funded by the
Creative Europe Programme
of the European Union

TEŞEKKÜRLER...
THANK YOU...

Dr. Öğr. Üyesi Metin EKEN
Erciyes University
Faculty of Communication
metineken@erciyes.edu.tr

CERTIFICATE

OF PARTICIPATION

This certificate is presented to

Asst. Prof. Dr. Metin EKEN

*In oral and technical presentation, recognition
and appreciation of research contributions to*
WORLD CHILDREN CONFERENCE

*October 23-25, 2020 Ankara, Turkey
with the paper entitled*

**ÇOCUK İSTİSMARININ ÖNLENMESİNDE OKUL
YÖNETİCİLERİNİN İLETİŞİMSSEL YAKLAŞIMLARI: SINIF
ÖĞRETMENLERİ VE REHBER ÖĞRETMENLERİN BAKIŞ
AÇILARI ÜZERİNE BİR İNCELEME**

Sonali MALHOTRA
Honorary Head

October 23-25
2020
Ankara/Turkey

